

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Vidéken postai széküld:</i>	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 16 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "	Fél évre . . . 7 "	Fél évre . . . 8 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 4 "
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20	Egy óra . . . 1.20	Egy óra . . . 1.50

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 " | Nyilatkozat . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az aradvárosi szabadelvűpárt I-ső kerületi tisztelt tagjaihoz!

Tudomásunkra jutott, hogy az első kerületi választó polgárokhoz a szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága aláíratlan, tehát a párt nevében levelek menesztettek, melyek mellett szavazó lapok küldettek meg azzal, hogy az azokban megjelölt egyének a párt által ajánlott jelöltek.

Ezen levél egy alávaló hamisítás, az azon levél kíséretében szét küldött szavazólap nem a párt által megállapított jelöltek lajstroma, azokon különböző kombinációk mellett, oly egyén neve figurál, a ki a pártnak nem jelöltje.

Tisztelettel figyelmeztetjük tehát az aradi szabadelvűpártnak a város első kerületében szavazó tagjait ezen tisztességtelen mystificációra és felkérjük, hogy ez által magukat félrevezettetni ne engedjék. Tudatjuk ezennel, hogy a szabadelvűpárt jelöltjei az első kerületben a következő polgárok.

1. Bing Ede
2. Jánossy Demjén
3. Inkey Emil
4. Kohn S. N.
5. Dr Rozenberg Miksa
6. Dr Steinhardt Mór
7. Dr Szusztér Henrik
8. Varjassy József.

Az ezenjelöltek nevét magában foglaló szavazólapokat a választó polgárok a postával fogják megkapni éezen lapok könnyebb felismerhetés céljából oly papíron vannak nyomva, melynek hátlapján Aradváros czimere van vörös színben sokszorosítva.

Felkérjük tehát a pártunkhoz tartozó első kerületi szavazó polgárokat, miszerint ezen egyedül hiteles szavazó lappal sziveskedjenek leszavazni.

Aradon, 1892. évi deczember 14-én.

Tisztelettel

Az aradvárosi szabadelvűpárt elnöksége.

A budgetvita elején.

Arad, deczember 14.

(b.) Apponyi Albert gróf ismét megszólalt, hogy kielégítse beszédével azokat, kik az ő bombasztikus szónoklataiban keresik és találják fel Magyarországot üdvét.

Beszédében a szokott vesszőparipán lovagolt. Nem mondott egyebet, mint máskor, mit tőle annyiszor hallottunk. Mert hogy mostani beszédében semmi új nincs, arról bárki meggyőződhetik, a ki fáradságot vesz magának azt keresztülválaszni.

Apponyinak nincs a jelen kormány-

hoz sem bizodalma, mert gyűlölt ellenét ismét ott látja, noha ő kézalatt mindent elkövetett a szabadelvűpártból toborzott egy-két hívével együtt, hogy az ott helyt ne foglalhasson. Nincs bizodalma a jelen kormányhoz, mert ugyanazon párt, t. i. a szabadelvűpárt támogatja, melyet daczára aknamunkáinak s a nagymérvű személyeskedésnek, mit az általa sugalmazott lapok bomba módra hánytak, nem sikerült szétrobbantani.

Sőt ellenkezőleg. Szikla-szilárdan áll a párt, mely Magyarország jól felfogott érdekeinek alapján támogatja alkotmányos királyunkat, kinek nemes szívét s a magyar nemzetbe vetett erős hitét Apponyi és társai az általuk oly nagy szenvedélyességgel üzött harczban megkeserítették. Es ezek az urak bátorkodnak vádolni a kormányt azon baklövéséért, melyeket ők maguk követtek el. Kénytelenek vagyunk mosolyogni ama naiv töprenkedésen, mit egy szelbali lap a napokban kifejtett. Szélnék eresztette a hirt, hogy a nemesszívü királyné meghagyta, hogy a magyar lapokat többé utána ne küldjék s az illető lap nem tudja kitalálni az okát, hogy a magyar nemzet oly igaz barátja, mint a királyné, miért haragudott meg ennyire a nemzetre. Pedig nem nehéz kitalálni az okot.

Nem bizik Apponyi a kormányban azért sem, mert a nemzeti jogok védelmét programjába nem vette föl. Vajjon, ha ez megtörtént volna, min lovagolna most a „nemzeti” hangzatos nevet felvevő pártvezér? Egy szóval Apponyi nem bizik a kormányban, mert a kabinetválság alkalmával azon hitében, hogy most ő következik, csatlakozott s mert a szabadelvűpárt az ő táborába át nem ment.

Legyen szabad nekünk saját véleményünket nyilvánítanunk, mely abban áll, hogy Magyarországnak a mi felfogásunk szerint a hangzatos nemzeti jogok előtt, melyet Apponyiék lépten-nyomon hangoztatnak, a szabadság és egyenlőség kivívására s a nemzettest egygyé forradását gátló válaszfal ledöntésére van szüksége inkább, mint az Apponyi és pártja által folyton uzovált, de semmi elvi nehézséggel nem okozható vívmányokra. Mert e nélkül lehet még haladni, míg amaz utját állja minden haladásnak.

Belföld.

Az udvar elhidegülése.

A Pol. Corr. budapesti levele konstatálja, hogy a legmagasabb körök elkedvetlenedéséről szóló jelentéseket az ellenzéki lapok eleinte kétségbe vonták s eltagadni igyekeztek, míg nem aztán meggyőződtek a tény valóságáról s komoly és aggodalmat eláruló hangon kezdték azt megbeszélni. Most azonban már azt

jelentheti a Pol. Corr., hogy W e k e r l e legutóbbi bécsi tartózkodása kedvező fordulatot idézett elő ez irányban s kilátás van rá, hogy az udvar legközelebb ismét Budapestre jő.

Róma és az elkeresztelési kérdés.

A „Voce della Verita” című olasz lap, melyet jezsuiták szerkesztenek, egyik cikkében foglalkozik a szentszék és a magyar kormány közötti politikai viszonyról és nevezetesen az elkeresztelési kérdéssel. Azt mondja, hogy a klérus az 1868. LIII. törvényekben azért nyugodott meg, mert akkor a lelkészek még követelheték a különböző vallásfelekezetekhez tartozó szülőktől, hogy gyermekeiket a katolikus vallásra kereszteljék és abban neveljék. Csáky gróf rendelete azonban a katolikusokat sérti, mert dogmáikba ütközik; a protestánsokat nem, mert a protestáns hitelvek szerint a katolikus vallás üdvözítő vallás, csakhogy nem „egyedüli”. Végül kijelenti, hogy a Vatikán ellenkezésének nincs politikai alapja s az nem irányul a hármasszövetség ellen.

A valuta.

W e k e r l e miniszterelnök tegnap még nem nyilatkozott a valuta-rendezés keresztülvitele tárgyában. A költségvetési tárgyalás folyamán azonban mindenesetre várható, hogy a miniszterelnök a tárgybán nyilatkozni fog.

A néptanítók fizetése.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága tegnapi ülésében elfogadta a 300 forintos minimumot.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

I.

Rendkívül érdekes és népes közgyűlése volt tegnap délután 4 órakor Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának, melyen két tárgy körül oly élénk vita fejlődött ki, melyhez hasonló nem egyhamar hangzott el a közgyűlési teremben.

Konstatálnunk kell, hogy egynemely ellenzéki városatyá — talán a vasárnapi választásokra való tekintettel — egész a kötődésig ment el a vitatkozásban.

Igen élénk vitát keltett P á l f f y Ede és társainak a szabadban való husarulás eltiltása iránti kérvényére beterjesztett elutasító tanácsi javaslat, mely a kisiparosok védelmére kelvén a nagyiparosok erőszakoskodásával szemben — nagy többséggel elfogadtatott.

Szünni nem akaró vitát keltett a tanácsnak a jövő évi kövezési sorrend megállapítása iránt tett javaslata tárgyalásával kapcsolatosan felmerült egységes fő-ut rendezés eszméje. E tárgyban N e s z n e r a Aladár terjesztett be egy igen figyelemre méltó javaslatot, melyet alábbi részletes tudósításunkban méltatunk s a melynek a kivitele csak a város kövezeti alapjában rendelkezésre álló anyagi eszköz aránytalanságába s a vasúthoz vezető ut kiépítésének elodázhatatlan sürgőségébe ütközik. A kérdés folyamán a tanács

javaslatát mellőztetvén, a bizottság a polgármester közvetítő javaslatát fogadta el, mely szerint a vasúthoz vezető ut rendezésének, melyet a januári közgyűlés fog tárgyalni, — kihagyásával állapított meg a jövő évi közevési sorrend.

Nagyfontosságú volt még a közgyűlés azon egyhangú határozata, melyvel az Arad város területén szedhető hus- és cukorfogyasztási, bor- és sörital és szeszitalmérési adókat 1893., 1894. és 1895. évekre a kincstártól 210,000 frton megváltván, a fogyasztókönység érdekében házilagos kezelés alá vonta.

A közgyűlés első napjának lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

II.

Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Institoris Kálmán főjegyző, Sarlot Domokos főkapitány, Perger János főjegyző, Parecz István, Varjassy Lajos tanácsnokok, Kádas Kálmán, Löcs Rezső aljegyzők, továbbá Bund Henrik, Reicher Béla, ifj. Reicher Károly, Dániel Kálmán, Szondy Béla, Virágh Lajos, Tisch Mór dr., Madarász Antal, Schuster Illés dr., Hegedüs László, Prodánovits Döme, Aczél Péter, Szalay Antal, Bing Vilmos, Szathmáry János, Lusztig Adolf, Vizer Péter, Avarffy Ferencz dr., Szentag Gyula, Havanyák József, Nesznera Aladár, Tedeschi Viktor, Tóth István, Steiner Jakab, Fényes Dezső, Póth Miksa, Söpkes Ede, Schuster Henrik dr., Millig József, Boros Vida, Tarjányi Vilmos, Müller Gyula, Nagy Kálmán, Zemplényi Sándor, Varjassy József, Dományi József, Hász Sándor, Heeger Ernő, Magyar Ferencz, Weisz Dávid, Avarffy Géza, Böhm Lajos, Mülek Lajos, Barabás Béla dr., Müller Károly, Mittner József, Kugler István, Kornay Károly, Keresztes Gyula dr., Steinhardt Mór dr., Marschall Lajos dr., Lukácsy Miklós, Robitsek Agost dr., Posgay Lajos dr., Millig Mátyás, Heincz Gábor, Gyulai István, Novotny Lajos, Sallay Béla dr., ifj. Kristory János, Pekár Károly, Domonkos Lajos, Grünwald Ferencz, Reich B. Károly stb. bizottsági tagok.

Elnökök a megjelent törvényhatósági bizottsági tagokat üdvözölvén, a közgyűlést megnyitja.

Napirend előtt:

E. Illés László szólal fel s utalva arra, hogy Aradon ma napság nagyon nehéz nócseledet kapni s különösen olyat kapni, a melyet egy rendes háztartás keretében meg lehet tenni, kérdést intéz a főkapitányhoz, vajjon tette-e máris ha igen, milyen intézkedéseket a cselédügynek szabályrendeleti rendezése tárgyában?

Sarlot Domokos főkapitány válaszul kijelenti, hogy a mennyire csak a kapitány hivatali tülhalmazott teendő megengedték, tanulmány tárgyává tette a kérdést s a baj orvoslása tárgyában a fennálló cselédügyi szabályrendelet módosítását látja szükségesnek és ez irányban már legközelebb előterjesztéseket fog tenni.

E. Illés László és a közgyűlés a főkapitány választát helyeslőleg tudomásul vették.

Folyó ügyek.

A polgármester havi jelentése, mely a lapokban közölve volt, olvasatlanul tudomásul vétetett.

Olvastatott Wekerle Sándor miniszterelnök intézkvénye a város központi választmányába 1893. január 1-től 1895. december 31-ig terjedő mandátummal 12 hely töltendő be, melyeknek választás útján leendő betöltésére elrendeli a szavazást.

Hasonló határozatot hozott a közgyűlés Hieronymi Károly belügyminiszterrel történt kineveztetését tárgyazó intézkvényére.

Az új központi választmány.

Elnök bejelenti, hogy a belügyminiszter körrendelete folytán a város központi választmányába 1893. január 1-től 1895. december 31-ig terjedő mandátummal 12 hely töltendő be, melyeknek választás útján leendő betöltésére elrendeli a szavazást.

A szavazatszedő bizottság Varjassy József elnöklete alatt Reicher Ferencz és Vizer Péter tagokból megalakulván, megtörtént a szavazás.

Varjassy József bejelenti, hogy beadott összesen 86 szavazat és pedig Bing Vilmosra 84, Hász Sándorra 86, Institoris Kálmánra 85, Kristory Jánosra 79, Mülek Lajos drra 86, Reicher Ferenczre 86, Remetey F. Károlyra 86, Sallai Béla drra 86, Szalai Antalra 73, Tarjányi Vilmosra 86, Varjassy József, melylyel a központi választmány tagjai megválasztottak. Kivülök Bonts Döme 27, Barabás Béla dr pedig 10 szavazatot kapott.

Kisebb ügyek.

Fábián László főispán átírata, melyben közli, hogy az új vágóhidnál rendszerezett igazgatói állásra Barkó Ferencz oklevelés állatorvost helyettesítette, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Sáros vármegye közönségének feliratát, melyet a ragadós tüdőlob kiirtása céljából levágott szarvasmarhák teljes értékének az állam által leendő megtérítése érdekében a kormányelnökhöz intézett, a közgyűlés feliratilag pártolni fogja.

A Baross-szoborbizottság felhívására a Budapesten felállítandó Baross-szoborra a közgyűlés 100 frtot utalványozott.

Husárlás a szabadban.

Pálffy Ede és társainak a szabadban való husárlás eltiltása iránti kérvényét tárgyalta ezután a közgyűlés. A tanács a kérvényt a kisiparosok érdekében elutasítandónak javasolta.

Pálffy Ede belátja, hogy a tanács nemesen gondolkozik a kisiparosok existenciájára felől, de a vágóhidi díjak és a fogyasztási adók folyton növekvő súlya miatt méltanyosnak tartja a kérelmet s kéri a szabadban való husárlás eltiltását.

Mittner József a nagyiparosok és a közönség érdeke szempontjából a kérvény mellett szól.

Avarffy Géza nem ad igazat a tanácsnak, mert hiszen Európa legnagyobb tudósa.

Virágh Lajos (közbeszól): Hogy hívják? (Derűtség.)

Avarffy Géza elfogadja, hogy a hus zárt helyiségben lehet jól eltartani.

Az él Péter a kérdést egészségügyi szempontból mérlegelve, a tanács javaslata ellen szavaz.

Posgay Lajos dr kijelenti, hogy a kérdés már szabályrendeletileg szabályozva van s a közegészségügyi szempontok csak a szabályrendelet pontos betartását követelik meg. Pártolja a tanács javaslatát.

Steiner Jakab meg van róla győződve, hogy a bizottsági tagok fedett mézarszékékből vásárolnak hus. A kérvényt pártolja.

Fényes Dezső igazolja, hogy a hus zárt helyiségben hamarabb romlik meg, mint szabadban. Pártolja a tanács javaslatát.

Pálffy Ede (Eláll! Eláll!) ismételtén szól a kérvény mellett. A hatóságot a behozott husáruk megvizsgálása körül mulasztással vádolja. Ha a tanács javaslata fogadtatnék el, ő felebbezni fog.

Salacz Gyula a hatóságra mondott vád ellen tiltakozik, mert a behozott husárukat a sorompóknál pontosan megvizsgálják. Nem engedi, hogy a kisiparosokat a nagyiparosok teljesen elnyomják. Kéri a tanács javaslata elfogadását.

A szavazás megejtetvén, annak eredményeként a tanács javaslata nagy többséggel elfogadtatott s így a szabadban való husárlás meg van engedve.

A napirend következő pontja a jövő évi közevési sorrend:

volt, melyet Parecz István gazdasági tanácsos ismertetett. A Fő-utnak a Nagyvárad-utól a Széchenyi-utcaig s a város határától a Fa-utcaig terjedő két utvonálnak 6—6 méternyi szélességben aszfalt makadám burkolattal leendő kiépítése vétetett célba, mely a két utvonalt csatornázásával együtt mintegy 80,000 frtba kerülne.

Nesznera Aladár örömmel üdvözli a javaslatot, de nem pártolja a kivitel módját. Ajánlja, hogy készítsék el egy tervet, mely a Fő-utnak s a két oldalán húzódó két, hanem a közepén húzódó egy utvonálnak egész a színházig leendő kiépítését célozza 10 méter szélességben. Azzal a költséggel, melylyel a két utvonalt kiépül, ki lehetne így az utat a színházig építeni. Igaz, hogy a sétány elcsúsz, de a nélkül sem lenne hivár a főtér. Indítványt nyújt be a kérdés illyértelmű előkészítése és egy a közevési alap terhére felveendő amortizációs költsön érdekében. A jövő évi közevési sorrendbe az Alsó-Molnári és Petőfi-utakat kéri felvenni s kéri indítvány elfogadását.

Az él Péter pártolja Nesznera indítványát, csak azt teszi hozzá, hogy a főmérnökkel egy részletes terv dolgoztassék ki.

Virágh Lajos szerint a közevési sorrend és Nesznera indítványa két teljesen különálló dolog. A közép utvonalt kiépítése bizonyára belekerülne 200,000 frtba. Tekin-

TARCA.

— Deczember 14. —

Narkissos tiszteletes.

(Orosz elbeszélés.)

[1] — Irta: Bika. —

— Feleségecském, szólt Narkissos tiszteletes ur, miután megébédelt s keresztet vetett, feleségecském, úgy megkívánok egy kis édes álmod. Engedelmeddel, leteksem, s kis ideig alszom.

— Teljesítsd kívánságodat, édes férjem, s aludj. Megérdemelted a nyugalmat a mai megerőltetés után. Bárcsak ne jönne senki ma hozzád ebbe a forró melegbe, s alvásodba megzavarna.

Narkissos tiszteletes teljes joggal alhatott volna. Még hajnal pitymallással kelt fel. Mintha sem kaplány, sem semminemű segítségére nincs falucskája templomában, az istentisztelet után a béke-bíróval s néhány esküdttel jó darabot gyalogolt még, mert határ-igazításnál volt, a hol az egyik szomszédja földjéből elszántott volt egy-két barázdát. Nyugodtan tért haza, mert a maga igazát megvédte, de az ut mégis csak kifárasztá s hozzá még kanikulai meleg volt. A szokásos

ebéd ideje már elmúlt, mikor hazaérkezett a tiszteletes ur, s a tiszteletes asszony már kétségbe kezdett esni, hova marad a férjem uram.

A megébédelt tiszteletesnek soha jobban nem izlett az étel, pedig meg volt hülve. Megis dicsérte a főzésért a tiszteletes asszonyt.

Ez előtt három hónappal volt Narkissos oly szerencsés, hogy parochiát kapott, s megházasodott.

Már gyermekkorától hordta a kucsmás ruhát, mert születése pillanatában a szent pályára lett szánva.

Családjukban ősi szokás volt az, hogy a legidősebb fiu pap lesz; istenszolgája abban a kicsiny templomban, mely a falu, a sziget egyedüli ékessége, egyedüli díszje volt. Narkissos elődje, az ő nagybátyja, gyermektele-nül halt el. S mikor legkisebb nővérét is férjhez adta, lelkére kötötte, hogy legelső fiát papnak nevelje, s ez legyen az ő örököse.

Három hónapsja, szerint Narkissos lelkész s minden kívánsága szerint történik. A hívek mély tisztelettel vették körül lelkészüket, pedig fiatal volt,

Felesége egy eleven kis prunkóval ál-

dotta meg, szántóföldjei gazdag termést ígértek; hívei szerették s szépen látogatták az istentiszteletet. Mit kívánhatott volna jobbat ennél?

S még sem volt teljesen boldog. Meglepte gyakran a nyugalmatlanság. A lelkész kötelessége volt gondoskodni a halottak eltemetéséről, vigasztalni a betegeket. Ez volt az a gondolat, mely kirozta, mely élettől duzzadó arczára sötétlő felleget vont.

A halálfélelem szokta volt meglepni, attól az időtől fogva, mikor mint gyermeket bevitték atyja holttemetéhez, hogy csókolja meg arczát utoljára.

Azóta sok temetésen volt. Minthogy mindig papokkal társalgott s ugyiszólva a temelomban nőtt fel, a temetések elől sem vonhatta magát ki. De talált egy módot, mikép kerülje ki a halottak tekintetét. — Ez alatt szeméit a gyertyára vagy az imakönyvre szegte, a melyet kezében tartott, s rendszeren a nagy papok mögé bujt, s sohasem tekintett fel a haloklóra, sohsem engedelmességet annak a kérelemnek, hogy a megboldogultnak az utolsó csókot adja meg.

De most, mint rendes lelkész, mint rendes pap, hogy kerülje ki ezt az actust. Erezte,

tettel a város pénzügyeire s a kövezeti alap állására, kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Salacz Gyula elfogadja Atzél indítványát, sőt a jövőre nézve Neszneréét is pártolja, de a vasúthoz vezető ut kiépítése égetően sürgős ezért fogadja el a tanács javaslatát.

Varffy Ferencz dr és E. Illés László pártolják Nesznera indítványát.

Pálffy Ede a „makadam-flaszter“ építést pártolja, de csak majd a vízvezeték be rendezése után.

Steiner Jakab viharos derűtség mellett szól Nesznera indítványa mellett s hogy a főmérnöknek a terv kidolgozásával sok dolga ne legyen, szívesen szavaz meg neki egy segédmérnököt.

Müller Lajos dr a sétányt védi s azon közvetítő indítványt ajánlja, hogy fogadtassék el a tanács javaslata s Neszneréé pedig, mint a jövőre nézve kívánatos, tűzessék ki a jövő sorrendre.

Heeger Ernő melegen pártolja Nesznera indítványát, mert egy 10 méter széles ut több közlekedési alap két 6—6 méter széles utnál.

Atzél Péter a részletes terv kidolgozását már a januári közgyűlésre kéri.

A közgyűlés a tanács javaslatát mellőzve, egyhangulag fogadta el Salacz Gyula indítványát, mely szerint a kövezeti bizottság utasított, hogy a jövő évi kövezésekről — a Főut kihagyásával — terjeszsen elő költségvetést.

Nesznera Aladár indítványát a januári közgyűlés fogja tárgyalni.

Aradváros regáléja.

Salacz Gyula polgármester bejelenti a közgyűlésnek, hogy holnap (15-én) jár le a határidő Aradváros ital, italmérsi és fogyasztási adójának megváltására. E tárgyban kér intézkedést.

Parocz István jelenti, hogy a pénzügyigazgatóság és a város a regale megváltása tárgyában két ízben megtartott ajánlati tárgyaláson nem tudott megegyezésre jutni, mert a jogokért követelt 220,000 frttal szemben a város csak 202,196 frtot ajánlott meg. A pénzügyigazgatóság ennél fogva elakarta árverelni a jogokat, a mi ha megtörténik, a város közönsége ki lett volna szolgáltatva a magánvállalkozó haszonlesésének.

A polgármesternek a pénzügyminiszternél e tárgyban történt intervenciója 10,000 frtnyi engedményre vezetett. A tanács az adónem megváltását 210,000 frton javasolja. Kér a szerződés megkötésére felhatalmazást.

A közgyűlés a felhatalmazást egyhangulag megadta.

Ezután elnök a közgyűlés folytatását ma d. u. 4 órára tűzte ki.

A közgyűlésnek 7 órákor volt vége.

Időjárás.

Légnomás: reggel 7 órákor 763.7 mm., délután 2 órákor 767.3 m. Hőmérséklet reggel 7 órákor C° + 2.0, délután 2 órákor C° + 2.5. Szél iránya és ereje: reggel 7

órákor EN. 3. délután 2 órákor N. 1. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 mm.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— December 15. —

Borus.
Enyhe.
Eső.
Szeles.

Az

„ARADI KOZLONY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szetküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.	Egy órára 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyazinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

H I R E K.

December 15. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Valérián. — Protestáns naptár: Valérián. — Görög-keleti naptár (december 3.): Szofoniasz. — A nap kél 7 óra 43 perczkor, nyugszik 4 óra 8 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

December 15. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálja. December 17. Tánchezély a várbeli kaszinóban, hangversennyel egybekötve.

December 17. A tornaegylet házi ünnepélye.

December 17. Az arad-csanádi egyesült vasutak társasestélye a Fehér Keresztben.

December 18. Az arad-csanádi vasutak igazgatósági ülése.

December 18. Az aradi kaszinó közgyűlése délelőtt 10 órákor.

December 18. Városi képviselők választása.

December 19. Rendkívüli közgyűlés a megyén délelőtt 10 órákor.

December 20. A filharmonikusok házi hangverseny.

December 21. Megyebizottsági tagválasztások az összes községekben.

December 21. A kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választása a városban.

December 29. A Barabás-Baráth sajtóper tárgyalása.

December 29. Az aradmegyei takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.

Január 7. A „Maros“ evezős-egylet fényes bálja a Fehér Keresztben.

Február 5. Az aradi könyvnyomdászok bálja a Fehér Kereszt dísztermében.

— A hivatalos lapból. A m. kir. igazságügyminiszter Széll Akos budapesti gyakorló ügyvédet, Szeged városba kir. közjegyzővé nevezte ki.

— Városatyák választása. Az aradi függetlenségi párt végrehajtó bizottsága értesíti lapunkat, hogy az első kerületbe általuk elfogadott köztörvényhatósági bizottsági tag-je-

— Jó napot, Athanasios ur, szólt remegve, a tiszteletes ur alszik.

— Látom, tiszteletes asszonyom, szólt az öreg s azon volt, hogy hangja ugyan úgy remegjen. Látom, de fel kell költenem.

— Mi történik? Mit kívánsz tőle?

— Hála istennek, én semmit. Egy bélpoklos hivatta.

— Istenem, irgalmazz! A bélpoklos! ismétlé a tiszteletes asszony.

A szívét olyan titkos félelem lepé meg, mint férjét szokta. Megijedt, hogy egy bélpoklosnál keli férjének nehéz feladatát teljesítenie s távoznia a szigat legvégére, mert a szerencsétlen ott tölti utolsó óráit — s hozzá még a türehtlen meleg.

— Azt hiszem, a betegnek már csak pár pereze van hátra, szólt újra az öreg.

— Istenem, irgalmazz, kiáltja a nő, ki nem talál már szavakat fájdalom kifejezésére, s nyugtalan tekintetét Sophá-ra fordítja.

A lelkész mindent hallott, csak hogy álmában: Az ajtó nyílása megzavarta volt alvását, de érzékei még eszméletlenül pihentek, s gondolatai minden összefüggés nélküli kovályogtak fejében.

(Folytatása következik.)

löltek a következők: V a r j a s s y József, G r ü n w a l d Ferencz, S c h w a r c z Jenő dr, S c h u s z t e r Henrik dr, R i n g Géza, N e m e s s Zsiga, T o n e s z Ede és P o l l á k Vilmos. A s z a b a d e l v ü p á r t hivatalos lisztája az első kerületet illetőleg tegnap jelent meg. E szerint a jelöltek a következők: B i n g Ede, J á n o s s y Dömjén, I n k e i Emil, K o h n S. N., dr R o s e n b e r g Miksa, dr S c h u s t e r Henrik, dr S t e i n h a r d t Mór, V a r j a s s y József. Kétséget nem szenved, hogy a vasárnapi választás alkalmával ez a liszta fog győzelmesen kikerülni az urnából.

— Katonai hír. A király gróf B r e d a Lajos 12. sz. huszárezredbeli őrnagynak, A l b r e c h t főherczeg tábornagy, a hadsereg főfelügyelője szárnysegédének, ezen szolg. alkalmazása alól felmentése mellett, a 7. sz. huszárezred tényleges létszámába való áthelyezését rendelte el.

— Két napos közgyűlés. Aradváros törvényhatósági bizottsága tegnapi közgyűlést ma délután 4 órákor folytatja.

— Odray Antal, az Aradra kinevezett új állami állatorvos, tegnap foglalta el hivatalát.

— Az aradi vagon- és gépgyár hatalmas lendületnek kezd indulni, mely a helyi ipar emelkedésére is jelentős befolyással van. Mint halljuk, legujabban a gyár oly óriási megrendeléseket kapott, hogy a tavasszal tetemesen kibővítik a telepet, mert másképp nem képesek a nagy keresletnek kellőképp megfelelni. Ezzel kapcsolatban a munkások számát is megkétszerezik.

— Aradváros regáléja. A tegnapi városi közgyűlés határoza ához képest a város közönsége a hus- és cukorfogyasztási, a bor- és sörital és a szeszitalmérés adók beszedésének jogát három évre 210,000 frton váltotta meg a kincstártól.

— Chanukka örömnünp. Mózes vallású polgártársainknak tegnap kezdődött a nyolcznapos „Chanukka“ örömnünpük. Az előestén a zsinagógában, mely diszes és intelligens közönséggel telt meg, istentisztelet tartatott, mely alkalommal R o s e n b e r g Sándor dr. főrabbi ékeesszóloán fejtegette a Makkabeusok hősiességét, összehasonlítva a hazánkban élő zsidó polgároknak éppen e hóban levő 25 éves polgári egyenlőségük győzelmével, megemlékezve megható és szép szavakkal annak dicső bajnokairól, nevezetesen W a h r m a n n Mór, a nemrég elhunyt országgyűlési képviselő és a pesti izr. hitközség érdemduz elnökéről, ki tiszta önzetlen küzdelemmel — mint a makkabeusi hősök — hozzájárult szóval és tettel a zsidók polgári jogegyenlőségének megnyeréséhez. Nemkevesebb kegyeletteljesen emlékezett meg a főrabbi hazánk két dicső férfiáról, D e á k Ferenczről és E ö t v ö s József br.-ról, kik szintén önzetlenségéből és tiszta emberbaráti szeretetből karolták fel a jogegyenlőség eszméjét.

— A beteg Arad. Városunk mult havi egészségügyi viszonyait P o s g a y Lajos dr tiszti főorvos jelentése alapján a következőkben ismertettük: A közegészségi állapot az előző havihoz hasonló k e d v e z ő t l e n volt. Sűrűbb betegülés mellett az összes halálozás 17 esettel növekedett s a városi ujszülöttek számát a városi halálozás 30 esettel haladta meg. Tulnyomó számban jelentkeztek a légzőszervek hurutos betegülései. A gyomor-, bélhurut még szinte gyakori volt. Az előző hó utolsó napján a barakkórházba szállított 2 beteg a baktreológiai vizsgálat után a z s i a i k o l e r á n a k bizonyult. Ezek egyike a betegség 8-ik napján szivhüdedben meghalt, a másik gyógyultán távozott. A differitisz-betegek száma a mult havihoz képest felére apadt, a torokgyík-esetek szaporodtak. Bejelentve volt 42 differitisz, 10 kroup. Elhalt differitiszben 14, torokgyíkban 9. Más fertőző kórformák közül a vörheny 33, a kanyaró 10, a typhusz, a vérhas 1

hogy a halottakra való nézést nem bírja elviselni. Meggyóna félelmét a püspöknek, s elmondá kételyét és gyengeségét, de az agg püspök figyelmeztette, majd megfedte, bátorította, biztatta, hogy idővel majd csak hozzá szokik a halottakhoz is. Nagyon lelkére beszélt, mikor elmondá neki, hogy a haldokló szenvedéseit mennyire megkönnyebbítheti a lelkész s elmondá a lelkész ebbeli hivatását.

Ugy látszott, hogy a pap meggyőzte Narkissost, de Narkissos érezte a félelmet.

Halk lépések, melyek hangosabb és hangosabban kopogtak, zavarták meg a csendet. A lépések az ajtónak irányultak, s egy kéz megnyomá a kilincset, az ajtó feltárult. Vakító fény világítja be a szobát.

Egy fej és féltést volt látható, mely nagyon öregesnek látszott. — Nyaka köré hosszú, hófehér selyemkendő volt tekerve, mely boaszzerűen lelogott, s mely redős nyakát védte a meghűléstől.

Sapkája alól vasszemöldökkel takart két fekete szem villogott. — Az izzadság vert ki homlokán. Vállán bot volt elhelyezve, melynek végéről káposztaleves kosár csüngött. A tiszteletesné halkán, minden nesz nélkül felemelkedett s kinyitotta az ajtót.

esettel van bejegyezve. **Trachoma betegek.** Maradvány 16, november havi szaporodás 2, apadás 7, marad 12. Ezek közül a közkórházban van 9, idegen 8. Elhalt összesen 143 egyén, ezek közül 57 fi-, 86 nőnemű, idegen 13, városi illetőségű 120. A városrészek szerint elhunyt a városi lakosságból: Belváros 42, Pernyáya 30, Sarkad 9, Újtelep 3, Gáj 13, Sága 9, Poltura 1, tanyákon 13, a kórházban 22. Nevezetesebb halálokok: vele született gyengeség s alkati hiba 8, rángás 4, tüdővész és aszkór 19, tüdőlob 13, agybaj 8, szivbaj 9, hashartyalob 2, torokgyík 9, difteritis 14, vörheny 7, hagymáz 3, bélhurut 11, veselob 5, rák 3, vizkór 4, genyver 2, ázsiai kolera 1, végelgyengülés 13 stb. Baleset 2, öngyilkosság 1, halva született 10. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 122. A városi halálozás évi aránya e hóban (a polgári népességre számítva) 36.3 pro mille. Korra nézve elhalt a városi lakosságból 1 évig 24, 2-5 évig 31, 6-10 évig 16, 11-20 évig 3, 21-30 évig 11, 31-40 évig 6, 41-50 évig 7, 51-60 évig 10, 61-70 évig 12, 71-80 évig 7, 80 év felett 3. Élve született az anyakönyvi kivonatok szerint 107 (4-gyel kevesebb mint októberben); ezek közül 56 fi-, 51 nőnemű, törvénytelen 15, iker 3 pár, szomszéd községbeli illetőségű 7. A városi újszülöttek évi aránya e hóban (a polgári népességre számítva) 28.0 pro mille. Házassult 61 pár. Orvosrendőri hullaszemle tartatott 7 esetben. Törvényszéki boncolás egyszer. Orvosrendőri vizsgáltatott 155 letartóztatott egyén. Véletlen morphiummérgezés és széneünymérgezés áldozata lett egy-egy ember. Lövés általi öngyilkosság előjött egyszer. A dajkált kisdetek létszáma volt nov. 30-án 187.

— **Az aradmegyei takarékpénztár igazgatósága, választmánya és felügyelő bizottsága** tegnapi Hász Sándor igazgatósági elnök elnöklése alatt igen fontos ülést tartott, melyben az igazgatóság javaslata folytán egyhangulag elhatározatott, hogy az intézet 500 drb új részvény 750 frt nyi árfolyamon ki fog bocsájtani, mely művellet által a takarékpénztár alaptőkéje 200,000 frtra, tartalék-alapja pedig 400,000 frton felül i összegre fog emelkedni. A mint a mai lapunkban megjelent hirdetésből kitünik, az igazgatóság f. hó. 29-én egy rendkívüli közgyűlést hívott egybe és biztosra vehető, hogy a takarékpénztár mérvadó köréi által hozott határozatot a közgyűlés nagy lelkesedéssel magáévá fogja tenni, annyival is inkább, mert az aradmegyei takarékpénztár óriási üzletforgalom (50 millió frtot meghaladó) és majdnem 4 millió frtra rugó betét-álladék a saját tőke-szaporítását elkerülhetlenné tette. Mint hiteles forrásból értesülünk, a kibocsájtandó új részvények jegyzése már most teljesen biztosítva van.

— **Tisza Lajos gróf mandátuma.** Tisza Lajos grófnak, Szeged első kerülete megválasztott képviselőjének mandátumát egy deputáció fogja fölvenni a magyar székvárosba. A deputáció pénteken kel utra.

— **József főherceg,** írja levelezőnk, azért nem vesz részt a most folyó kisjenői vadászaton, mivel az országos iparegyesület jubileuma ünnepe miatt Budapesten lesz. A háziga zda tisztet két fiára bizta. A vadászatokon összesen 22 vendég vesz részt. A vadászatok 7-9 napig fognak tartani.

— **Gör. kel. román hitoktató.** Metianu János püspök a nemrég elhunyt Dogaru Illés helyébe a helybeli gör. kel. román iskolába Olár Vazul gáji lelkészt nevezte ki hitoktatónak.

— **A temesvári állami tanítóképezde** — mint Csáky Albin gróf vallás- és közoktatási miniszter a város törvényhatóságához intézett leiratában közli — 1893. évi szeptember hó 1-én okvetlen megnyílik, ha a városi törvényhatóság az államnak 1895-ig rendelkezésére bocsátja az annak elhelyezésére szükséges ideiglenes épületet. 1895-ig elkészülhetne aztán az állami tanítóképezde épülete, melynek költségeihez a város 50,000 frttal készpénzben és 50,000 frttal az államtól felveendő kölcsönben, Temes megye pedig 20,000 frttal járulna hozzá. Az épület telkének kiválasztá-

sával a miniszter Léva y Ferencz miniszteri osztálytanácsost és Mártonfy Márton kir. tanfelügyelőt bizta meg.

— **Aradi építő Budapest.** Regdon Sándor helybeli jónévű műépítész Budapestben egy 300,000 frtos nagypalota felépítésére kapott megbízást.

— **A főherceg cigányai.** József főhercegnek a bánkúti pusztájára letelepített cigányai ellen mind hangosabbak lesznek az azon a vidéken lakóknak a panasza. Az állandó cigányszomszédok apró lopásait még csak elszenvednék, de sokkal veszedelmesebb a cigányok rokonsága, amely az ország minden részéből jön látogatóba a jómódúknak örvendő letelepített cigányokhoz. A kellemetlen vendégek, különösen éjjel, közveszélyessé teszik az egész környéket. A napokban hét új család érkezett a bánkúti pusztára mellett fekvő kakuci pusztára, akik éjjelente a Kétegyházára vezető országuton ütöttek tanyát, és az arra utazást olyan veszélyessé tették, hogy azóta, különösen éjjel, olyan utas, akinek van mit féltennie, nem mer arra utazni. Nem használ a kóbor népség ellen a csendőrség közbelépése sem, mert ha ez el is kergeti a garázdálkodó cigányokat, kerülő utakon csak vissza-visszatérnek megint.

— **Két hetes ősz ember.** A kapitányi hivatalba tegnap egy magas, szikár paraszt ember lépett be, nőfehér hajjal és bajszszal. A mint betette maga után az ajtót, némán bólintott a fejével, megrázta magán a büzös subát, levette a báránybőr sapkát és lassan félre huzta a homlokára leforgó ezüst hajszálakat. Mikor ezen szokásba vett műveletekkel kész volt, előbbre lépett egy lépéssel és vontatott hangon megszólalt:

— **Cselédkönyv kéné tekintetes ur!**

— **Lehet öregem** — szolt önértzetesen az irnok ur, füle mellé dugva a tentas tollszárat.

— **Az ám! béresnek akarnék beállni az urasághoz.**

Az irnok ur kezére támasztotta az állát és tudákos arczczal fordult az öreg felé.

— **Hány éves öregem!**

— **Mán mint én?** — kérdezte egy nagyot nyelve az öreg. — **Hogy is hát... hát biz' én kéröm aláasan most löszök disznóléskő két hetes.**

Az irnok ur egyszerre elképedt erre a kijelentésre. Nem értette meg az öregot.

— **Hogy mondja bácsi?**

— **Mondom... két hetes!** — szolt közelebb hajolva, most már bizonyos nyomatékkal ejtven ki a szót.

— **Két hetes... hogy értsem ezt.** Talán részeg kend öreg?

— **Annyi... annyi... rázta a fejét az öreg igenlőleg.**

Az irnok ur ránézett és elmosolyodott.

— **Ugy dézsem, maga részeg.** Hát hogy beszélhet így.

— **Részög? mán hogy lönnék az tekintetes ur** — szolt indignálódva az öreg. — **Igön, igön két hetes, de egymás mellé téve ám, uram!**

— **Megczáfolt himen-bír.** Közelebb némely lap közölte, hogy Kocsis Etelt, a szegedi színház primadonnáját, eljegyezte Pethes Imre aradi színész. A fiatal énekesnő határozottan dementalja ezt a hirt, melynek nyomd — semmi alapja nincs.

— **A muri vége.** Schwarcz Sándor ur ráadta a fejét, hogy pékséget tanul. Be is állott egyik aradi sütőhöz gyakorolnának. Két nap alatt akkora praxist szerzett a kifüggyártás terén, hogy gazdájától — ugy mellékesen — ellopott egy csomó ruhát, mit pénzzé tett s felzónázott a fő- és székvárosba egy kis alkalmi murira. A polgári kimenő azonban rossz véget ért, mert a mint visszajött, az ipszét elcsípték s bedutyisták.

— **Fél az angyalbörtől.** Sztruk a Péter aradi legény egy cseppet sem kedveli a katonaéletet. Sőt meglehetősen vonakodik tőle. Már három izben megidéztek ujonczozásra, de mindig elszökött a mérték elől. Most azonban elcsípték s a kihágási bíró 40 frt penzbírságot s 4 napi elzáratást mért reá.

— **Hő- és légmérsék, időjárás.** Aradváros főorvosának jelentése szerint az elmúlt hóban a hőmérő legmagasabb állása 0°+19.1, nov. 3-án délután, legalantabb állása —11.0 nov. 29. éjjel jegyeztetett. A légsulymérő állása 782.2 miliméter legmagasb és 758.2 miliméter legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás a hó első felében enyhe, hűvös, nyirkos; azután hideg, borus, inkább száraz

volt, gyenge széllel. Kissé esett 8 nap, kissé havazott 2 nap, csepegett kétszer. Fagyott a hó második felében minden nap, csapadék magasság 37 mm. (ebből hó 2 mm.) Uralgó szélirány volt az északi, északnyugati és északkeleti fordulatokkal.

— **Pályázatok.** Hontvármegye bái járás főszolgabírói hivatalánál erdőmesteri állásra decz. 29. — A III. oszt. állami állatorvosi állásra febr. 5. — A kaposvári kir. törvényszéknél jegyzői állásra két hét alatt. — A Beszterce-Naszódvármegye közkórházánál gondnoki állásra decz. 25. — A máramarosvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál utmestéri állásra hat hét alatt. — A kolozsvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál utmestéri állásra hat hét alatt.

Gyászrovat.

Tóth Andrius 4 éves korában elhunyt, temetése f. hó 15-én d. u. fél 3 órakor lesz ág. hitv. ev. szertartásai szerint Tököl-tér 6. szám alatt.

Egyletek, Társulatok.

— **A Kőlcsey Egyesület** szombaton, decz. 17-én délután 5 órakor ülést tart következő tárgysorozattal: 1. Elnöki szó. 2. Jegyzőkönyvek hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztáros jelentése a pénztár állásáról és a tagok számáról. 5. Dr. Márky Sándor jelentése a kolozsvári jubileumról. 6. Egyesületi ügyész jelentése a Varga — gróf Vécsey négy és a Vértanu Album III. kiadásának tárgyában. 7. Intézkedés a XIII. közgyűlés megtartása tárgyában. 8. Zichy-alapítvány oklevél bemutatása. 9. Új tagok fölvétele. 10. Indítványok. Aradon, 1892. december hó 14-én. Szöllősy Károly, titkár.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A magyar kir. belügyminiszter az aradi szabó munkások szakegyletének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Mulatságok.

— **Regatta-bál.** N.-Becskekről írják: A tiszai regatta-szövetség bálja az idén Nagybecskeken fog lezajlani, a jövő hó 19-én. A bál rendkívül fényesnek ígérkezik s a mi fő, népes is lesz, a mennyiben egy Szegedről és Temesvárról, mint a r a d ó l í g e r k e z t e k vendégek, a kiknek megérkezésére biztos számítani lehet. A bál rendezősége körében most folynak javában a konferenciák, a melyeknek határozmányaiából elárulhatunk annyit, hogy a hölgyek sok kedves meglepetésben fognak részesülni s a bál emlékeül gyönyörű táncrendet kapnak, melyek a napokban jönnek meg. A talp alá valót alighanem a szabadkai Píros Józsi bandája fogja szolgáltatni, a ki tudvalevőleg József főhercegnek, de meg egész Bácskaországnak a legkedveltebb cigánya. A bálra a hölgyek is javában készülődnek már s alighanem fényesnél fényesebb toilettekben lesz alkalmuk gyönyörködni.

Színház.

A színház műsora:

December 15. (Csütörtök) Somlóné jutalomjátékál: *A párisi élet*, operette.

December 16. (Péntek) Erdő szépe, francia színmű.

December 17. (Szombat) *Antigone*, tragoedia.

A becsület.

— Decz. 14. —

Sudermann Henriknek ezt a nagyhatásu, mély bölcsészettel megirt szíaművét adták tegnapi este szép közönség előtt. S akik elmentek a színházba, nem is bánták meg, mert eltekintve egy-két helytelenül kiosztott szerep gyöngeségeitől, az előadás teljesen kielégítette a varakozásokat.

Szepesinek Heinecke ismert jó szerepe; benne a nyomorék zsellér változókonny természete hű személyesítőre lett. Méltó párja volt Czírok Róza (Heineckené), ki a szerepe természetes, nyugodt komikumát teljesen érvényre emelte, s nem egyszer keltett futó derültséget.

S o m l ó (Róbert) szerepének magaslatán állott. Kitérésében a nemes hév, a magasztos tisztaság igaz hangja nyilatkozott meg. A közönség felvonások végén zajos tapsok közt hivta lámpák elé.

Alma szerepét T á r n o k i Gizi játszotta s az öntudatlanul bűnös leánya nehéz szerepét sikerrel oldotta meg.

G ó t h (Trast) az előkelőségében is demokrata, jószívű gróftól személyesítette, s úgy mozdulataiban, mint arcjátékában — nagyjából — megtaláltuk ama kellékeket, ama vonásokat, melyek a munka emberét jellemzik.

G e r g e l y (Lothar Brandt) ügyesen mozgott a tartalékos hadnagy szerepében.

B ó n i s (Kurt) a csábitó s gazdagságában elvakult ifjat itt-ott helyes felfogással alakította.

H a r a s z t h y Hermin bájos Leonerája a közönség ostromlan tetszésével találkozott.

A gögös Mühling C s a t á r b a n gyöngye személyesítőre talált.

Az est sikeréhez hozzájárultak R ó z s a (Michaloki), A r á n y i Bella (Augusztá), F o l i n u s z n é (Mühlingné). A felvonások közök hosszúak voltak. (Hr.)

— Színházi hírek. Ma S - V a d n a y Vilma jutalmául A p á r i s i é l e t, vig operete adatik. Az előadásban részt veendő társulat összes elsőrangú személyzete. Holnap pénteken Az e r d ő s z é p e, francia színmű adatik.

Törvényszék.

— Hatóság elleni erőszak. Megirtuk már, hogy S t e f á n Ambrózie ágrisi lakos az előjárókkal szemben tettlegességet követett el. Ezért az aradi törvényszéknél hatóság elleni erőszak vétsége miatt feljelentették. Az elsőfokú bíróság Stefánt 3 havi fogházbüntetésre ítélte. A nagyváradi ítélőtábla e büntetést, tekintettel a vádlott ittas állapotára, egy havi fogházra szállította le.

— Becsületsértés miatt. L. Hermann helybeli lakos ellen J ó z s a László becsületsértési párt indított az aradi kir. törvényszéknél. Ez ügyben a törvényszék már ítélte, s vádlottat egy napi elzárásban, esetleg 5 frt pénzbírságban s a költségek megtérítésében marasztalta el. A tábla tegnap érkezett határozata szerint vádlott az eljárás költségeit fizetése alól fel lett mentve. Egyebekben az ítélet érvényben maradt.

— Helybenhagyott ítélet. G. Károly aradi lakos ellen lopás vétsége miatt az aradi kir. törvényszéknél tárgyalás lett folyamatba téve, melynek végeredményét, az ítéletet a helybeli törvényszék már régebben kimondotta. A tábla a kiszabott büntetést e g y h a v i f o g h á z r a e m e l t e f e l, mit a kir. Kuria tegnap leérkezett határozata szerint helyben hagyott.

VEGYESEK.

— Elzüllött grófnő. A végső súlyedés szomeru példája foglalkoztatja most a linzieket. A napokban egy született grófnőt tolonczolt oda az osztrák rendség. A grófnő a M. grófi család leánya; pár év előtt belebolondult egy színházi kardalosba s ámbár a férfi családos volt, viszonyt kezdett vele. Mikor a grófnő szülei elhaltak, a szerelmes komtesz pénzébe tette mindenét sağıgyütt élt a kedvesével, a mig a kis vagyonból tartott. Azután csakhamar elkövetkeztek a nyomor napjai. Mikor a kardalos látta, hogy vége a gyöngy-életnek, elhagyta a szerencsétlen leányt, a ki attól fogva mindjobban súlyedt, mig most élődiedekkel borítva küldte haza a rendőség valami távoleső városból. Linzben orvosi vizsgálatnak vetették alá s ekkor kiderült, hogy sürgősen el kell helyezni a szülészeti kórházban.

— Ubrik Borbála Torontálmegyében. Párját ritkítja az az eset, a melyre mostanában jöttek rá Szerb-Szt.-Péteren, Torontálmegyében. Az odavaló községi pénztáros, F l e s c h, oly kegyetlenül bánt hülye leányával, hogy a szerencsétlen teremtesnek rosszabb sorsa volt, mint egy állatnak. Apja a téhenistállóba zárta s mindennap megverte. Ha panaszkodni mert, akkor csak még több verést kapott. Végre a községi bírónak tudomására jutott a dolog s utána nézett, hogy mi történik a leánynyal. Bá is akadt az istállóban, a legnagyobb piszok-

ban. A leány teste tele volt fekélylyel s bo-gárral. A bíró rögtön kiszabadította borzasztó helyzetéből, de késő volt, a megkínzott terem-tés pár óra múlva meghalt. Az orvosok kon-statálták, hogy az embertelen bánásmód, meg a nyomor okozta a halálát. Flesch ellen szí-goru vizsgálatot indítottak.

Utolsó posta.

— december 14.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bokross Elek.

Jegyzők: Schóber Ernő, Molnár Antal, Bernáth Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi Károly, Csáky Albin gróf.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Szalavszky Gyula le-velét, melyben Szalavszky főispánná történt kinevezetése folytán mandátumáról lemond.

— Az új választást elrendelték.

Molnár Antal jegyző jelenti, hogy Besseney Ferencz a Temes-Béga-vizszabá-lyozó társulat, Kováts József az újvárosi szol-gabíró, Sima Ferencz a csongrádi gazdasági egyesület, Hock János a csongrádi szolgabíró ügyében jelentettek be interpellációkat.

Következik

a költségvetés.

M á r k u s József első sorban a pénzügyi adminisztráció némely ágára tesz megjegyzést. A magyar parlamentnek kevés szerencsétle-
nebb alkotása az 1875-iki törvényezik, amit megmagyaráznak az akkori parlamenti viszonyok. Most mi adjuk ennek a törvénynek az árát. Speciális eseteket hoz fel ennek illusz-trálására. Egy másik anomalia gyanánt idézi azt, hogy nálunk örököségi illetéket mindenki kétszer fizet, ami szintén az illető törvény rosszaságának következménye. Kifogása van továbbá azon módozat ellen, melyet a III. ke-reseti adó kiszabásánál követnek. Ezeknek utána a politikai térre nagy s láttára a kor-mány hatalmas programjának, félti a mai kormányt a megelőzők szemrehányásaitól. Több fiatal képviselő, a fiatalabbja, megdöbbsent e nagy vállalkozási szellemtől. Az idősebbek azonban megnyugtatták, hogy hiszen az ilyen ígéretek nem szokás beváltani. Különben szívesen konstatálja, hogy Wekerlét örömmel üdvözölték, de ez nem azért történt, mintha azt hitték volna, hogy mert már gyökeresen meg-
javul minden; hanem most az ő megbízatása azt juttatta eszünkbe, hogy milyen jó volna, ha a demokratikus elvek juthatnának minden-ha diadalra minden befolyástól menten. Ellen-ben fájdalommal konstatálja, hogy maga We-kerle is, miként elődei, harmadrendű feladat-nak vallja a nemzeti aspirációkat. Pedig ne-künk nem deficit nélküli budget, hanem meg-
élhetés, tehát a nemzeti aspirációk érvénye-sülése szükséges. A költségvetést nem fogadja el, mert oka a bizalomra nincs. (Helyeslés balfelől.)

C s á k y Kálmán gr. Nem akarja a kor-mányt dicsérni, mert azt tettei fogják dicsérni. Teljesen csatlakozik a kabinetnek gazdasági és pénzügyi programjához, de sajnálja, hogy a kath. autonomia ügye nincs a programba fölvéve. Ez pedig elkerülhetetlenül szükséges. A polgári házasságot ellenzi. (Vajay István: Eljen!)

Rátér a felvidék gazdasági helyzetére. Azt hiszi, halás visszhangra fognak találni a miniszterelnök tegnapi szavai, a melyek hite szerint, valóvá fognak válni. A lótenyésztésre nagyon kevés gondot fordítanak. Kétszáz tö-rök vagy bosnyák lovat kellene vásárolni, a mi által megtörténnék az első lépés a felföldi lótenyésztés nemesítésére. Apellál a kormány igazságszeretetére, hogy ne hagyja el ezt a derék, szorgalmas népet, de törekedjék arra, hogy a felvidék sorsán segítsen. A költségve-tést különben elfogadja. (Helyeslés.)

B á n ó József: Tegnap a miniszterelnök a nemzeti érzület tulhajtásáról beszélt. Szó-ló azt hiszi, hogy nemzeti érzületben tulhajtás nincsen.

Rátérve a költségvetésre, kifejti, hogy mi-után mi per eminenzian földmívelő állam va-gyunk, hibát követtünk el, a mikor a költségvetést épp úgy rendezték, mint a külföldi

államok. A második kifogása az, hogy a költ-ségvetésben először a kiadások, azután a be-vételek szerepelnek. Kevesli, hogy a népneve-lésre másfél milliót fordítanak, holott maga a főváros 1.200.000 frtot ad. Az állam legelső feladata az, hogy a földmívelés minden ága emeltessék. Kritizálja a delegációkat, a hol behozták a siettetési rendszert, úgy, hogy például a külügyek állásáról senki tájékozás: nem szerezhethet. Az ellenzéket csupán öt tag képviseli a delegációban. Azt, hogy a füg-gelenségi párt nem akar a delegációba menni, mért használják ezt ki a kormánypárt javára? Nem fogadja el a költségvetést, pár-tolja Apponyi határozati javaslatát. (Eljenzés balról.)

M o r z s á n y i Károly: A kormány pro-gramjának sok része még az ellenzék részé-ről sem fog akadályokba ütközni, mert azt a programot bátran magáénak vallhatja min-denki.

Első sorban a választási visszaélésekre vo-natkozó nyilatkozatokkal kíván foglalkozni. Tisztában van azzal, hogy a Curiai bírasko-dásról szóló törvényjavaslat nem mindenben fogja kielégíteni az igényeket. Igéri, hogy mihelyest a kérdés napirenden lesz, a választás tisztaságának megóvása tekintetében ké-pesek elmenni a legszélsőbb határig. Tudemá-sa szerint minden párt részéről történt visz-szaélés. Hiszen visszaélést nem csak erőszak-kal, de rábeszéléssel vagy más eszközökkel is el lehet követni, a miben az ellenzéknek is része van. (Derűtség jobbról.)

A közigazgatás államosítása feltétlenül szükséges. A mai rendszer nem képes az igénye-
ket kielégíteni. Kétségtelen, hogy az eddigi rend-szer nem felelt meg a jogállamnak s óhajtja a megígért reform mielőbbi megvalósítását. Az egyházpolitikai kérdések megoldására vonatkozó törvényjavaslatokat olyanoknak tartja, a melyeket már rég életbe kellett volna léptetni. Csak mulasztás pótlásáról van szó. Feltétlen: hiva a kötelező polgári házasságnak. E tör-vény enyhíteni fogja a felekezetek közti vi-szálykodást, erősíteni fogja a családi érzést. Óhajtja, hogy a kötelező polgári házasság ne maradjon pusztán elvi kijelentés, hanem mielőbb valósuljon meg.

A kiegyezésre vonatkozólag kijelenti, hogy főn akarja azt tartani. Szó-ló mindig azok közé tartozott, a kik rajongtak a nem-zeti aspirációkért. Bátran állíthatja, hogy tekintetben egy pártban sincs különbség, csak az eszközök változatosak. Hiszen ha külön-b-ségeket tennénk, akkor azt mondhatnánk, hogy a függetlenségi párt nagyobb hazafi a nem-zeti pártnál, mert az az ország függetlensé-gét írta zászlajára.

Rátér a pártok egymáshoz való viszo-nyaira.

Az ellenzék nem viseltetik kellő bizalom-mal a szabadelvűpárti képviselők iránt, mint ha nem is volnának egyenrangú tényezők. Meggyőződésből csatlakozott a szabadelvű-párthoz. Kijelentheti, hogy öt pártfegyelen-nem köti s meg fog szavazni minden javas-latot, mely a nemzet javát célozza, bármely oldalról jönne is az. Feltétlen bizalommal vi-seltetik a kormány iránt és ezért a költségve-tést elfogadja. (Zajos tetszés jobbról.)

H o c k János azt tartja, hogy a kormány programja nagy általánosságban mozog, de nem képes a napi szükségleteket kielégíteni. Nézete szerint a kormánynak nevelni kell egy új generációt, mely nem romlott meg e vá-lasztási visszaélések levegőjében. A ki ennek a nemzetnek nemcsak parancsoló ura, hanem vezére is, annak meg kell teremteni az új szellemet. Ennek a nemzetnek ma nem any-nyira nagy tehetségekre, mint inkább nagy szellemekre van szüksége.

Budapest, december 14. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folya-máról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

H o c k János további beszédjében Apponyi álláspontjáról támadta a kor-mányt, T i s z á t vádolva mindenért, még a felekezeti villongásokért is, melye-
ket Komáromban még nagyobb lángra szított.

H o r v á t h Gyula azonnal megczá-
folta Hock utóbbi állítását, mint a való-disággal ellenkezőt, mi a házban élénk derűtséget keltett.

Ülés végén Bessenyei és Sima interpelláltak.

A vitát holnap folytatják.

Táviratok.

Az udvar Budapesten.

Budapest, decz. 14. (Saj. tud. táv.) Annak a híre, hogy az udvar Budapestre jön, érthető okokból általános örömet keltett.

Ő felsége udvarával egyetemben a városzintűleg február havában jön Budapestre és itt fog tartózkodni négy, esetleg hat hétig.

Ennek a tartózkodásnak mindenesetre üdvös hatása lesz, első sorban arra, hogy eloszlatja az állítólagos apprehenziókat.

A Baross-szobor.

Budapest, december 14. (Saj. tud. táv.) A Baross-szoborra eddig 25,000 forint gyűlt be.

A ház új jegyzője.

Budapest, deczemb. 14. (Saját tud. táv.) Mint közölt értesülünk megerősítését jeleztük, hogy Széll Akos képviselő kinevezetett szegedi közjegyzőnek.

Atzél b. mandátuma.

Budapest, december 14. (Saj. tud. táv.) Atzél mandátuma ellen adatott kérvény aláírói közül hárman visszaléptek és így a házszabályok értelmében a kérvény nem is tárgyalható.

A valuta.

Budapest, decz. 14. (Saj. tud. távirata.) A hivatalos lap holnap közli Wekerle rendelkezését a valutáról, aranyrudaknak maánosok számára csupán 20 koronások és érmekek átveretéséről.

Ováció Schlauchnak.

Budapest, decz. 14. (Saj. tud. távirata.) Schlauchot a Szt.-László-társulat ülésén zajos tüntetéssel fogadták váradi szíves vendéglátásáért.

A Panama-botrány.

Páris, december 14. (Saj. tud. táv.) Herz Kornél vonakodik a Panamabizottság előtt megjelenni s elmaradását orvosi bizonyítványokkal igazolja.

A 'Libre Parole' azzal vádolja az előbbi igazság-, földmívelési és cultusminisztereket, továbbá Deves senatort, hogy idegőn név alatt hat check-et aláírtak.

Közgazdaság.

A magyar államvasutak vonalain a f. év november havában is, daczára a kedvezőtlen egészségi viszonyoknak és egyéb akadályoknak, gyarapodott a forgalom a múlt év november havához képest, még pedig 190,400 utassal és 2100 darab podgyászszal.

Szeszüzlet.

— Deczember 14. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 0.25, kicsinyben 0.50 hordó nélkül, per 100 liter 2% beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az 'Aradi Közlöny' távirati tudósításai. — Budapest, decz. 14. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, Faj, Irányzat, 100 kilogramm. Rows include Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Kaposzta-repeze, Köles, Buza, Tengeri, Zab, Kaposzta-repeze.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1892. deczember 14.

Table with columns: Item, Rate. Rows include Magyar aranyjárdék 6%, Magyar aranyjárdék 4%, Magyar papírjárdék 5%, Magyar vasnti kölcsön, Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás, Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás, Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal, Temes-bánati földtehermentesítési kötvény, Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal, Erdélyi földtehermentesítési kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény.

Aradvárosi

Évadbérlet szünet.

színház.

Havibérlet szünet.

Csütörtökön, 1892. évi deczember hó 15-én:

SOMLÓNÉ VADNAY VILMA JUTALOMJÁTÉKAUL

A PÁRISI ÉLET.

Operetta 5 felvonásban. Irták: Meilhac és Halévy. Zenéjét szerző: Offenbach. Fordította: Latabár Endre.

SZEMÉLYEK:

- Gondremark báró, gazdag svéd birtokos... Sziklai. Gondremark báróné, neje... Arányi B. Gardeteu Raul, párisi uracs... Bónis. Bobinet, párisi uracs... Sz. Németh. Metella... Posfai E. Frick, czipőszmester... Kozma. Prosper... Kozma. Pompa di Matadores, brazíliai... Gergely. Madam Quimper Karadek, főrangú özvegy háztulajdonosnő... Czirok R. Madame Folle Verdune, unokahuga... Takács J. Gabriella, keztűfűvarrónő... Somlóné. Paulina, Quimper Karadek szobaleánya... Margó Z.

HELYÁRAK:

Kettős nagypáholy földszinten vagy első emeleten 7 frt. — Páholy földszinten vagy első emeleten 4 frt 50 kr. — Kettős nagypáholy második emeleten 5 frt. — Páholy második emeleten 3 frt. — Támlásszék (földszinten) 1. és 2-ik sorban 1 frt 20 kr. — Támlásszék (földszinten) 3, 4, 5. és 6-ik sorban 1 frt. — Támlásszék (földszinten) 7, 8, 9, 10. és 11-ik sorban 80 kr. — Első emeleten 1-ső sorban 1 frt 20 kr. — Első emeleten 2. és 3-ik sorban 1 frt. — Első emeleten 4, 5. és 6-ik sorban 70 kr. — Második emeleten 1-ső sorban 80 kr. — Második emeleten 2. és 3-ik sorban 60 kr. — Második emeleten 4. és 5-ik sorban 50 kr. — Harmadik emeleten 1-ső sor közepén 50 kr. — Harmadik emeleten közepén többi sor és oldalt minden sor 40 kr. — Karzatülés közepén 30 kr. — Karzatülés oldalt 20 kr.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Deczember 14. —

Fehér Kereszt szálloda: Hüttig P. kereskedő, Bécs. Auspitz Gyula vezérigazgató, Budapest. Goldschmidt H. magánzó, Nagyvárad. Schweiger Henrik magánzó, Nagyhalmagy. Návay Kálmán földbirtokos, Füldeák. Vass szálloda: Schwarz A. regalebérő, Temesvár. Fischer Móricz kereskedő, Botvin. Adám József vendéglős, Zám. Phillip Ödön magánzó, Bukarest. Schlichting Károly regalebérő, Temesvár. Magyar Korona szálloda: Sarkady Ignác hivatalnok, Nagyvárad. Diamant József pincér, Szeged. Karpf Jakabné vendéglősné és leánya, Pankota. Vasúti szálloda: Kaufmann Lajos kereskedő, Mezőberény.

KIS LOTTO.

Prágai:

- 31. 42. 2. 71. 60. Nagy-Szebeni: 45. 64. 87. 73. 49.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

Nyíltér.*

GYULA, GYULA, GYULA DE

MARESCH GYULA

üzletében

a vértanu szobor közelében

lehet ez idén is a

legújabb és legdiszesebb

karácsonyi ajándék

tárgyakat beszerezni.

A fenyegető hófúvások miatt kérem a mélyen tisztelt vidéki közönséget, szíveskedjék engem becses megbízásaival mielőbb szívencséltetni, hogy a rendelmények kellő időben rendeltetési helyükön lehessenek.

964 2-*

Kiváló tisztelettel:

MARESCH GYULA.

* E rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

Aradvármegye alispánjától.

24892 | 1892. szám.

979. 3-3.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradvármegye törvényhatósági bizottsága által megállapított 1893/4. évi utfentartási költségvetés keretén belül a megyei törvényhatóságilag segélyezett közlekedési utakra 1893. és 1894. évben szükséges fedanyag termelése és szállítása iránt 1892. évi december hó 28-ik napjának délelőtt 9 órakor aradvármegye alispáni irodájában zárt ajánlatok elfogadásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, mely árlejtési tárgyalásra vállalkozni szándékozik ezennel meghívtnak.

A zárt ajánlatok borítékán határozottan kitendő, hogy az ajánlat az alábbi csoportok melyikére vonatkozik, s bánompénzül az ajánlatához készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikialtási ár 5 százaléka csatolandó, mivel ezen feltételeknek meg nem felelő zárt ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Szóbeli árlejtők az árlejtés megkezdése előtt szintén a kikialtási ár 5 százalékát tartoznak készpénz vagy elfogadható értékpapirokban bánompénzül letenni, mely ebbeli bánompénz a vállalat elnyerése esetén, úgy az írásbeli ajánlatok, mint a szóbeli árlejtők által a vállalati összeg 10 százalékának megfelelő óvadékra kiegészítendő.

Az 1893. évben szállítandó fedanyagok a következők:

I. az arad-zámi utra 1580 garmad fedanyag 7528 frt 03 kr. kikialtási árral,

II. a mikalaka-nagyhalmágyi ut 0.38 kmtr. szakaszára 1020 garmad fedanyag 7830 frt 83 kr. kikialtási árral.

Ezzel együttesen vállalatba adatik:

az apateleki indóházi utra 65 garmad fedanyag 303 frt 81 kr. kikialtási árral,

a világosi indóházi utra 25 garmad fedanyag 127 frt 97 kr. kikialtási árral,

a muszkai indóházi utra 25 garmad fedanyag 124 frt 22 kr. kikialtási árral.

a pankotai indóházi utra 25 garmad fedanyag 169 frt 52 kr. kikialtási árral,

III. A Mikalaka-Nagyhalmágyi 38—139 km. szakaszára 2575 garmad fedanyag 14255 frt. 16 kr. kikialtási árral, ezzel együttesen vállalatba adatik:

a gurahonci indóházi utra 50 garm. fedanyag 205 frt 05 kr. kikialtási árral

a borossebesi indóházi utra 25 garm. fedanyag 118 frt 32 kr. kikialtási árral.

IV. a világos-paulisi utra 470 garmad fedanyag 2881 frt 07 kr. kikialt. árral, ezzel együttesen vállalatba adatik:

a Gyoroki indóházi utra 30 garmad fedanyag 94 frt 05 kr. kikialtási árral.

V. a muszka-silingyia-buttyini utra 587 garmad fedanyag 4615 frt 88 kr. kikialtási árral.

VI. A pankota-szt.-anna-kurticsi utra 550 garmad fedanyag 5223 frt 4 kr. kikialtási árral, ezzel együttesen vállalatba adatik:

a Zimandujfalusi indóházi utra 10 garmad fedanyag 31 frt 20 kr. kikialtási árral,

az uj-szt.-annai indóházi utra 40 garmad fedanyag 264 frt 84 kr. kikialtási árral.

VII. A szőlős-zarand-nadabi utra 270 garmad fedanyag 2808 frt 75 kr. kikialtási árral.

VIII. A szőlős-csermői-talpai utra 237 garmad fedanyag 11806 frt 9 kr. kikialtási árral.

IX. A borosjenői-sikulai utra 200 garmad fedanyag 998 frt kikialtási árral.

X. A bokszt.-beeli utra 95 garmad fedanyag 414 frt 1 kr. kikialtási árral.

XI. A borossebes-buttyini utra 150 garmad fedanyag 662 frt 55 kr. kikialtási árral.

XII. A borossebes-déznai utra 325 garmad fedanyag 1437 frt 16 kr. kikialtási árral.

XIII. A pankota-magyarád-ágrisi-drauczi utra 240 garmad fedanyag 1295 frt 44 kr. kikialtási árral, ezzel együttesen vállalatba adatik:

a ternovai indóházi utra 50 garmad fedanyag 206 frt 75 kr. kikialtási árral.

XIV. Az arad-tornyai utra 66 garmad fedanyag 487 frt 69 kr. kikialtási árral.

XV. Az arad-kurticsi utra 415 garmad fedanyag 3747 frt 40 kr. kikialtási árral.

XVI. a kurtics-mácsa-szt.-márton-simándi utra 405 garmad fedanyag 5324 frt 53 kr. kikialtási árral.

XVII. a kisjenő-szintya-seprős-csermői utra 1205 garmad fedanyag 18039 frt 90 kr. kikialtási árral.

XVIII. a miske-vadász-talpai utra 565 garm. fedanyag 8182 frt 42 kr. kikialtási árral.

XIX. a soborsin-valemare. valamint a sobor-

sini és berzovai indóházi utra 65 garmad fedanyag 211 frt 12 kr. kik. árral,

XX. a kisjenő-simánd-elek-székudvar és csermői indóházi utra 128 garmad fedanyag 1409 frt 66 kr. kik. árral.

XXI. a pécskai indóházi utra 100 garmad fedanyag 1020 frt kik. árral.

Vállalkozók kötelesek az 1894 évben szállítandó fedanyagot azon egység árak mellett szállítani, mely egység árak mellett az 1893 évben szállítandó fedanyag szállítását elvállalták, megjegyeztetik, hogy az 1894 évben szállítandó fedanyagra vonatkozó felosztási kimutatások, vállalkozóknak legkésőbb 1893 évi december hó végéig kiadni fognak.

Az árlejtési és szállítási feltételek az árlejtés napjáig — az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők, egyben megjegyeztetik, hogy azon esetre ha valamely vállalkozni szándékozó, nem az előirt bányákban termelt kő szállítására ajánlkoznék, köteles a szállításra ajánlt kő mintáját bemutatni.

Arad, 1892 évi december hó 7-én.

Alispán távoll.

Dálnoky Nagy Lajos,
főjegyző.

1214 | 1892

963. 2-3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu magyar kir. belügyminiszter ur 91024 | VI. 11. 1892. sz. a. kelt körrendelete szerint a cholera járvány csökkenése következtében az áru forgalom korlátozásának továbbra is az edlgi mérvben való fenntartása szükségletlennek válván, a belügyi és kereskedelemügyi miniszteriumokkal egyetértőleg korábbi e tárgyban kiadott rendeletek hatályon kívül helyezésével a magyarországi állomásokról való kiviteli tilalmat a f. évi november hó 16-án 78081 | 892 sz. a. kelt rendeletével következőleg szabályozta:

A) A következő árucikkek tekintet nélkül arra vajjon fertőzött vagy járványmentes helyekről származnak-e, úgy a magyar állomások egymás közötti forgalmában, mint a Magyarországból, Horvát-Szlávon országba, Ausztriába, vagy a külföldre irányuló forgalomban a szállítástól illetőleg az a végett való felvételtől föltétlenül kizárandók; u. m. 1.) rongyok, ideértve a nem tisztított pamut és gyapjú hulladékokat (használt zsákok azonban a szállítástól ki nem zárhatók), 2.) használatban volt (ócska) ruházati cikkek, (ideértve az ócska lábbelit is) amennyiben kereskedelmi árut képez, 3.) használt állapotban levő ággy és fehérneműek, ha azok mosatlanul és tisztátalanul kerülnek szállításra.

Ezen tilalom alól ócska ruházati cikkek (ócska lábbelit is ideértve), továbbá használt állapotban levő, de mosott tehát tiszta fehérnemű, amennyiben ezen tárgyak akár az utas által magóal vitt, akár előre vagy utána küldött utipodgyászul szolgálnak, kivételt képeznek ugyancsak kivételt képeznek azon cikkek akkor is, ha a költözködési ingóságok tartozékaik képezik, ilyenekre nézve továbbra is f. é. 82981 és 89329 sz. a. kiadott rendeleteim maradván érvényben.

4.) ócska alattságok és ócska kötelek.

B.) Fertőzött helyekről, milyenül minden oly város vagy község tekintendő, ahol hatóságilag megállapított choleraeset fordult elő, az A. alatt felsorolt árucikkeknek kívül még a következő cikkek zárandokki szállítás végett való felvételtől: u. m. 1.) kaviár (Friss halak, valamint légmentesen elzárt bádogg szelencékben vagy méstejjellel fertőtlenített zárt hordókban levő elkészített halak nem esnek tilalom alá.)

2.) A következő állati nyerstermények.

a.) Mindazon kolbász vagy hurkafélék, melyeket élvezetük előtt főzni vagy sütni nem szokás, u. m. szalvaládé, párizsi kolbász, disznósajt félék. (Másméni kolbász és hurka valamint szalámi is, nem esik tilalom alá.)

b.) Nyers, azaz friss és nem tökéletesen kiszáradt bőrök. (A kiszáradtak nem esnek tilalom alá.)

c.) Tej, vaj, turó és lágysajt.

g.) Préselt zsír. (Olvasztott zsír, ellenben ugyszintén szalonna szabad.)

e.) Haj.

f.) Friss belek, ha sózva nincsenek. (Sózott valamint száraz belek nem esnek tilalom alá.)

g.) Csontok.

h.) Egyébb nyersállati hulladékok.

j.) Használt vagy szennyes rongyokba csoportosított bármely tartalmu küldemények.

Más mint a jelen rendeletembea foglalt árucikkeket, s még pedig az A.) alattiakat, ha az ország bármely helyén adatnak is fel, a B.) alattiakat ellenben csak akkor, ha fertőzött helyekről származnak, továbbítás végett a felvételtől kizárni nem szabad.

A külföld egyes államaiban és nevezetesen Romániában, Szerbiában és Bulgáriában fennálló beviteli tilalmak azonban, ha azok fenti A) és B) pontok alatt felsorolt árujegyzéket meg is haladják, jelen rendeletem által önként érthetőleg nem érintetnek.

Arra nézve, hogy valamely hely a cholera esetek megszűnése után még mennyi ideig tekintendő fertőzöttnak, illetve meddig alkalmazandó reá a B) alatt foglalt tilalom, folyó hó 14-én 39315 sz. a. kelt körrendeletben a törvényhatóság a kellő utasításokat vette.

Arad, 1892. évi november hó 26-án.

A városi tanács.

Magy. kir. államvasutak. 152148 sz.

Hirdetmény.

Oszták-magyar vasuti kötelék. Díjszabások helyesbítése.

Az oszták-magyar vasuti kötelék díjszabás III-rész, 1. füzetének 1892. szeptember hó 1-től érvényes I-ső pótlékában a 14. lapon a kassa-eger-i viszonylatban kitüntetett 105 k r n y i d i j t é t e l 205-re helyesbítették.

Továbbá ugyanazon vasuti kötelék díjszabás 1892. szeptember hó 1-től érvényes III. rész 2. füzetének 52-ik a l a p j á n a sztamora-morovicza-chybi-i viszonylatban kitüntetett 133 k r r ó l 165 kr-ra helyesbítették.

Budapest, 1892. december havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében.

M. kir. államvasutak.

136140. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága központi szertárában B. dapest, Józsefvárosi teherpályávaron 11 db egyenként 5 méter hosszal bíró részint teljesen jó állapotba lévő, részint ped. kisebb javításokat igénylő hidmérleg felett rendelkezik, melyek eladása céljából ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen hidmérlegek 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. és 13. számmal vannak megjelölve s nevezetesen szertárban vasár és ünnepnapok kivételével naponta délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között megtekinthetők; eladásuk darab szerint az állapot és minőségre való kötelezettség elvállalása nélkül történik, az ajánlat tehát nem szűnik meg, hanem a megvenni szándékolt hidmérlegek számainak és az átvételi állomás pontos megnevezésével darab szerint léssen az ajánlatban számokban és betűkben kitüntendő.

Az ajánlattevő az itt felsorolt feltételeken kívül kötelezőknek ismeri el a m. kir. államvasutaknál az ócska anyagok eladására 129381 | 91. sz. alatt fennálló és ezen ügylet megkötésére és lebonyolítására mérvadó általános feltételeket, melyeket aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 15 kron megszereshetők, esetleg a 15 kr. beküldése mellett postán megrendelhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatával a határozat meghozataláig visszavonhatlan kötelezettségben marad.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választgasson és hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy lepecsételt és 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat az 136140 | 92. számhoz hidmérleg megvételre“ folyó 1892. évi december hó 28. napjának déli 12 óráig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 78. szám II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképpen a megvenni szándékolt hidmérlegek ajánlati egységára szerint kiszámított értékösszeg 5 százaléka f. évi december hó 27-én déli 12 óráig teendő le főpénztárnokunknál készpénzben, akár pedig állami letétekre értékpapirokban.

Aláirt feltételek és bánatpénz nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel vagy a fent kitüntetett határidőn túl beérkező ajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1892. november havában.

Az igazgatóság.

Aradmegyei takarékpénztár.

Meghívás.

Az „aradmegyei takarékpénztár“ tisztelt részvényesei a

f. évi december hó 29-én délután 3 órakor

az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgyszorozat:

1. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt.
2. Az alapszabályok 3-ik szakaszának módosítása.

Azon tisztelt részvényesek, kik e közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket **f. évi december hó 28-áig** az intézet pénztáránál vagy pedig annak **eleki** fiókjánál térítvény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Arad, 1892. évi december hó 14-én.

988 1-3

Az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

Pernyest urbéres községe által, az urbéri rendezés folytán, a község birtokába jutott 1646⁴⁵/₁₈₀₀ hold csere földek, és közlegelőn létező 15608 frt 85 kr. becsértékű erdeje tövön nyilvános árverés útján eladatik, az árverés, Tótvarad körjegyzőség irodájában f. évi december hó 24-én d. e. 9 órakor tartatik meg, ugyan itt az árverési feltételek hivatalos órákba megtekinthetők, a hová a zárt ajánlatok és a becsárnak 10%-nyi bánom pénzzel ellátva küldendők.

Kelt Tótvaradon, 1892. december 10-én.

Dánn György

körjegyző

980. 3-3.

Zsuskanye Ivánti

biró.

Magy. kir. államvasutak. 157468 | 92 sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájci vasuti kötelék. Díj-szabás hatályon kívül helyezése.

A fenti kötelékben 1885. évi október hó 10-től érvényes ideiglenes kivételes díj-szabás tojás küldeményekre 1892. évi december hó 31-vel ha ályon kívül helyeztetik. Ennek helyébe lépő új díj-szabás tárgyában annak idején külön hirdetmény fog közzétéetni.

Budapest, 1892. december havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságá a részes vasutak nevében is.

M. kir. államvasutak. 150636 sz.

Hirdetmény.

Vonalszaksz-rendszerü személy és podgyász díj-szabás életbeléptetése a mátrai helyi vasuton.

A mátrai helyi vasuton 1893. évi január hó 1-vel személyek, podgyász és kutyák szállítására nézve új vonal-rendszerü díj-szabás lép az eddiginek helyébe minek következtében a jelenleg feunálló menetdíjak ezen vasuton tetemesen leszállittatnak.

Budapest 1892. december hóban.

Az igazgatóság.

Tatarosi kőolaj és aszfalt részvény-társaság.

Fiók-gyártelep és bánya: **Tataros** (Biharmegye) — Fiók-gyártelep: **Mező-Telegd.**

Központi iroda: BUDAPEST, VII. kerület, Erzsébet-körut 48. szám.

Elvállalja:

magtárak, istállók, folyósók, terraszok, raktárak, gyári helyiségek, udvarok, kapualjak stb. legjobb minőségű

aszfalttal való burkolását,

nedves lakások, raktárak (falak) gyökeres szárazzá tételét, új építkezéseknél az alapfalaknak bevonását saját szabadalmazott

aszfalt elszigetelő

anyagával a legjutányosabb árak és jótállás mellett.

Vidéki munkák készséggel elvállaltatnak, kisebb munkákhoz anyag utasítással küldetik.

918 6-12

Szállit:

saját gyártmányu, kitünő minőségű

kenő-, gép- és henger-olajakat,

továbbá kitünő kenőképesseggel bíró kenőcsöket, melyek minden jőnevű aradi fűszer- és gép-üzletben kaphatók

közuti-, gőz- és pályakocsi-kenőcsöket

aszfalt fedéllemezeket (legtartósabb és legolcsóbb fedanyag).

A hazai aszfalt fejlesztéseért elismerő oklevél 1891-ben.